

Posudek oponenta

Autor závěrečné práce: Bc. Ivana Pařenicová

Název práce: Rodiče žáků a výtvarná výchova

Vedoucí závěrečné práce: Mgr. Lucie Jakubcová Hajdušková, PhD..

Oponent závěrečné práce: Mgr. Zuzana Fišerová, Ph.D.

Obor: Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy, střední školy a základní umělecké školy - výtvarná výchova (N VV-ZUŠ)

Akademický rok: 2023/2024

Obsah a cíl práce

Práce se zabývá důležitým a pro výtvarnou výchovu málo popsaným tématem vztahu rodičů žáků k oboru VV. Cílem diplomové práce je tento vztah popsat i najít způsoby, jak jej prohloubit a kultivovat.

Struktura práce (členění kapitol, logická provázanost)

Práce je členěná na teoretickou, výzkumnou a didaktickou část.

V úvodní kapitole teoretické části práce se autorka věnuje obecnému vymezení výtvarné výchovy, její historii, různým pojetím a jejímu kurikulu. Tato kapitola má spíše přehledový charakter, vychází z poměrně malého množství zdrojů, v kontextu celé práce by pak tato část měla vysvětlovat rozdílné chápání našeho oboru u různých generací. Kapitola 1.3 se zabývá vztahy rodiny a školy, opět má velmi přehledový charakter a využívá převážně jednoho zdroje (Rabušicová 2004), u kapitoly 1.4 věnované komunikaci mezi rodiči a školou autorka neuvádí žádné zdroje. Je škoda, že kapitoly 1.3 a 1.4 nesměřují více k předmětu výtvarná výchova, ale jdou po povrchním přehledu z obecné pedagogiky. Za přínosné považuji to, že všechny obecné informace, které autorka uvádí osobně reflektuje, komentuje a uvádí do vzájemných souvislostí.

Na teoretickou část práce navazuje část výzkumná. Autorka zpracovala sérii dotazníků a rozhovorů s rodiči dětí z odpoledního klubu, který vede. Trochu problematické z hlediska způsobu kladení otázek i cíle výzkumu je to, že rodiče dětí, kteří odpovídali, mají děti na 1. stupni ZŠ, je tedy dle mého názoru velmi obtížné přemýšlet např. separátně o učitelích výtvarné výchovy. Design výzkumu není úplně přesvědčivě popsán, autorka stanovuje sérii hypotéz, na něž odpovídá pomocí „kvalitativního výzkumu“. V tomto případě bych považovala za smyslupnější formulaci výzkumných otázek. Analýza získaných dat má spíše intuitivní charakter. Přesto s informacemi autorka pracuje citlivě a uvádí je do souvislostí s obecnými informacemi a trendy. „Ověřování hypotéz“ v závěru výzkumu působí kultivovaně a strukturovaně, z hlediska metodologie výzkumu ale velmi naivně.

Teoretická a výzkumná část práce nejsou příliš propojené – autorka např. nijak nevyužívá celou škálu typologií, které v teoretické části popisuje. Jinak je tomu s návazností výzkumné a didaktické části práce. Autorka zjištěné informace o vztahu rodičů k VV využívá pro tvorbu výtvarné řady a pro snadnější navázání

komunikace s rodiči. Výzkumná sonda tak spíše než jako případová studie, funguje jako akční výzkum, který usnadňuje pedagogickou práci učitele.

Didaktickou část práce považuji za její nejzajímavější součást. Autorka představuje sérii domácích úkolů pro společnou výtvarnou tvorbu dětí a rodičů. Koncept „dobrovolných úkolů“ považuji z hlediska výuky VV za inovativní shodují se s autorkou práce v názoru na to, že může výrazně ovlivnit chápání našeho předmětu rodiči dětí.

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů)

Téma práce považuji z hlediska výtvarné výchovy za smysluplné a aktuální.

Je zřejmé, že autorka práce výtvarnou výchovu jako obor do hloubky promýšlí a je velmi dobře schopná uvádět jednotlivé poznatky do souvislostí. Ke škodě diplomové práce ale bohužel spíše metodou „obecně se ví, že...“ bez uvádění konkrétních zdrojů. Ve výzkumné části práce i přes poměrně omezený vzorek sesbírala autorka zajímavé výpovědi, které nezobecňuje, ale vhodně využívá pro svou vlastní pedagogickou činnost. Dobře a kultivovaně působí úvahové části textu.

Správnost citace a odkazů na literaturu, grafické, formální a jazykové zpracování

Po jazykové a formální stránce je práce standartní, za problematickou považuji práci se zdroji: V seznamu literatury chybí zdroje uváděné v textu (Prokop 2019), chybí zdroje výzkumu společnosti Idasense 2019 – kapitola 1.3.3.(autorka uvádí, že by měly být v seznamu na konci práce) Některé zdroje uvedené v seznamu literatury naopak necituje v text práce (Rendl, Škaloudová 2004); (Štech Viktorinová 2010) (Smetáčková 2011) – všechny tyto zdroje byly součástí literatury v zadání diplomové práce.

Dalším technickým apendixem, který se v práci objevil je odkaz na „Přílohu č. 2“ (str.49), práce žádné přílohy nemá, k příloze č. 1 text neodkazuje.

Otázky k obhajobě

Na základě čeho jste stanovovala hypotézy k výzkumné části práce? Uveďte výzkumná zjištění, o která byste mohla své hypotézy opřít?

Jaké výhody a nevýhody vidíte v konceptu „domácích úkolů“ z výtvarné výchovy?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě

Práci doporučuji k obhajobě.

Datum 15. 5. 2024

Podpis